

Høringsnotat

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om gebyr og tilskud til nyttiggørelse af dæk

Høringen

Miljøstyrelsen sendte den 4. oktober 2023 udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om gebyr og tilskud til nyttiggørelse af dæk (dækbekendtgørelsen) i offentlig høring. Høringsfristen var den 15. oktober 2023.

Miljøstyrelsen har modtaget høringssvar fra ARI, Dansk Erhverv, Dansk Bilbrancheråd, Autobranchen Danmark, DTL Danske Vognmænd, Dækspecialisternes Landsforening, Dækimportørforeningen, Genvindingsindustrien, Dansk Bilforhandler Union, FDM, Fabrikantforeningen for Regummierede Dæk, Dansk Autogenbrug, Brancheforeningen Cirkulær, Brdr. Davidsen Karkasser ApS, SMV Danmark, NDI Group A/S og TG Skrot ApS.

Høringssvar

Miljøstyrelsen refererer og kommenterer hovedindholdet i de modtagne høringssvar, der relaterer sig til høringssudkastet. Høringssvarene er opdelt efter relevante emner.

1. Ophævelse af vederlagsforbuddet i dækbekendtgørelsen

ARI, Dansk Industri, Autobranchen Danmark, Dansk Erhverv og Genvindingsindustrien støtter, at der foretages en ophævelse af vederlagsforbuddet i dækbekendtgørelsens § 16, stk. 2, nr. 3. Det foreslåede vil være med til at lette det pres, der er på dækindsamlingen i Danmark. Presset på dækordningen skyldes, at dækindsamlernes omkostninger er steget, således at tilskuddet ikke kan dække disse omkostninger, samtidig med at de ikke på nuværende tidspunkt må opkræve betaling af affaldsproducenterne. Miljøstyrelsen har således observeret en nedgang i indsamlingen af dæk i den senere tid. Derfor finder organisationerne det også positivt, at der foreslås en hurtig implementering.

DTL Danske Vognmænd fremhæver at ophævelse af vederlagsforbuddet må forventes at føre til prisstigninger på dæk. Forhøjede dækpriser er som udgangspunkt en konkurrencemæssig ulempe for vognmændene, men DTL Danske Vognmænd anerkender samtidigt, at det kan være nødvendigt at forbedre økonomien i indsamlingen for at undgå uheldige miljømæssige konsekvenser.

Dansk Autogenbrug kan ikke tiltræde den foreslåede løsning og nævner, at ophævelsen af vederlagsforbuddet vil bryde med principperne bag dækbekendtgørelsen. Herudover nævner Dansk Autogenbrug, at autogenbrugerne ikke vil kunne se sig fyldestgjort for de meromkostninger, som opkrævning af fragtomkostninger vil medføre, som følge af en analog fortolkning af

Bilskrotbekendtgørelsens § 30, stk. 1, hvormed virksomhederne i det væsentligste skal modtage udtjente køretøjer uden udgift for køretøjsejeren. Sidst nævnes, at der i øvrigt ikke er indsat nogen ”solnedgangsklausul” for ændringen.

FDM mener at der ved ophævelse af vederlagsforbuddet opstår risiko for, at der sker dobbeltbetaling hos forbrugerne, hvilket er uhensigtsmæssigt.

Kommentar:

Miljøstyrelsen har foreslået ophævelse af vederlagsforbuddet i dækbekendtgørelsens § 16, stk. 2, nr.3, for at imødekomme de aktuelle problemer med at indlevere dæk til oparbejdningsvirksomheder, som indsamlingsvirksomheder oplever.

Det er styrelsens vurdering, at hvis indsamlingsvirksomhederne ikke længere kan indhente dæk som følge af forøgede omkostninger for genanvendelse, er der risiko for, at dækindsamling helt ophører, hvilket ikke er miljømæssigt forsvarligt og hensigtsmæssigt. For at tilskynde til fortsat dækindsamling, foreslår styrelsen således at ophæve vederlagsforbuddet for indsamlerens håndtering af dæk.

Dækordningen har historisk været karakteriseret af, at indsamlingsvirksomheder har kunnet få deres omkostninger fuldstændigt dækket som følge af det tilskud, som kan udbetales jf. dækbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen vil med ændringen holde løbende øje med udviklingen i ordningen, og vil i forbindelse med den næste større revision af bekendtgørelsen se på og evaluere de effekter, som denne ophævelse af vederlagsforbuddet har medført, herunder hvorvidt vederlagsforbuddet bør genindføres.

Miljøstyrelsen skal i den forbindelse påpege, at ændringen til dækbekendtgørelsens § 16 ikke forhindrer autogenbrugere i at søge deres omkostninger for aflevering af dæk til dækindsamlere fyldestgjort hos deres kunder. Bilskrotbekendtgørelsens § 30 gælder udelukkende for producenter, der omfattes af det udvidede producentansvar i bilskrotbekendtgørelsen, hvorfor virksomheder der ikke er producenter, fx autoophuggere, gerne må opkræve betaling hos en kunde for at dække eventuelle udgifter forbundet med overlevering af dæk til en indsamlingsvirksomhed.

Ud fra den nuværende markedssituation anerkender Miljøstyrelsen dog samtidigt, at sådanne tilskud ikke længere vil kunne dække indsamlerens omkostninger fuldstændigt, hvorfor tilskuddet fremadrettet kun delvist vil dække indsamlerens omkostninger ved håndtering af dæk. Det bemærkes, at miljøbeskyttelseslovens §§ 53 og 53 a hjemler, at gebyr opkrævet til brug for affaldshåndtering enten helt eller delvist kan benyttes til at dække omkostningerne ved håndtering af materialer, produkter eller varer, når disse bliver til affald.

2. Opregulering af dækbekendtgørelsens gebyrer og tilskud og stabilitet i ordningen

Dansk Bilforhandler Union, Dækimportørforeningen, Dansk Bilbrancheråd, Brdr. Davidsen Karkasser ApS og TG Skrot ApS påpeger, at der i stedet for en ophævelse af vederlagsforbuddet, bør opjusteres i de gældende tilskud og gebyrsatser, som fremgår af dækbekendtgørelsen. På denne måde kan der tages hensyn til mindre affaldsproducenter, hvis aflevering til indsamlingsvirksomheder fortsat vil være omkostningsfrit, samtidig med at indsamlingsvirksomhederne får dækket deres øgede omkostninger.

Fabrikantforeningen for Regummierte Dæk fremhæver at ensartethed og stabilitet er af stor betydning for regummieringssegmentet, da variabler i relation til bortskaffelse vil medføre en konkurrence, som producenterne gerne vil være foruden. FFRD gør udtryk for, at særligt dette segment er ekstremt følsomt for svingende prisudvikling. FFRD fremhæver, at der i transportbranchen importeres dæk fra udlandet,

som ikke er pålagt samme omkostninger til bortskaffelse, som dæk købt i Danmark, hvilket dermed i forvejen udgør en væsentlig konkurrence, og FFRD mener derfor, at Miljøstyrelsens forslag skærper konkurrencen yderligere.

Dansk Autogenbrug har i øvrigt pointeret, at der som følge af ændringen vil være risiko for at østdanske affaldsproducenter vil være stillet værre end vestdanske affaldsproducenter som følge af ændringen. Dette skyldes, at østdanske affaldsproducenter potentielt vil blive udsat for større priser fra indsamlingsvirksomheder for håndtering end de vestdanske, da de to genanvendelsesvirksomheder, der findes som indsamlingsvirksomhederne, afleverer udtjente dæk til er placeret i Jylland. Dette betyder flere transportomkostninger for indsamlingsvirksomhederne, hvis de transporterer dæk fra Østdanmark, som de søger dækket hos affaldsproducenten.

Kommentar:

Miljøstyrelsen har som led i sit arbejde med revision af dækbekendtgørelsen undersøgt om en yderligere regulering af dækbekendtgørelsens gebyr- og tilskudssatser kunne afhjælpe den aktuelle markedssituation. Det er styrelsens vurdering, at en sådan løsning på kort sigt potentielt vil kunne have en afhjælpende effekt, men at der samtidig også vil opstå risiko for, at priserne på markedet for genanvendelse af dæk vil stige yderligere, hvormed at den aktuelle problematik i dækmarkedet vil gentage sig.

Det er på baggrund af ovenstående Miljøstyrelsens vurdering, at en yderligere satsjustering ud over den fastlagte pris- og lønindeks regulering, ikke vil løse de nuværende problemer på dækmarkedet i tilstrækkelig grad, da der er risiko for, at styrelsens eventuelle løbende justering af satserne ikke vil kunne følge med markedet.

Det er derimod Miljøstyrelsens vurdering, at en åbning for, at indsamlingsvirksomheder kan opkræve vederlag for håndtering af dæk, vil skabe bedre muligheder for affaldshåndtering af udtjente dæk, og sikre at dæk genanvendes i højere grad. Samtidig er det Miljøstyrelsens forventning, at ophævelsen af vederlagsforbuddet vil medføre et mere stabilt marked for håndtering af udtjente dæk, hvor der er mere og bedre konkurrence om håndteringen af dæk, idet at der vil blive skabt bedre vilkår for indhentningen og overleveringen af dæk til genanvendelse, når markedet kan bestemme priserne.

Det er derfor Miljøstyrelsens samlede vurdering, at dækordningen i sin helhed er bedst tjent ved, at indsamlere af dæk har mulighed for at opkræve en pris for håndtering af dæk, der indsamles med henblik på genanvendelse, for at dækordningen fortsat kan fungere miljømæssigt hensigtsmæssigt. Det er vurderingen at der i ordningen bliver skabt en øget økonomisk fleksibilitet, som følge af at indsamlere fremadrettet kan opkræve priser for håndtering af dæk fra affaldsproducenter.

3. Ophævelse af dækbekendtgørelsen på længere sigt, et eventuelt producentansvar og eventuel gebyrpligt for nye/importerede køretøjer samt dæk købt af private online

ARI har i deres høringssvar til Miljøstyrelsen foreslået, at dækordningen på længere sigt ophæves, og at en ophævelse af vederlagsforbuddet kun bør være en midlertidig løsning.

Brancheforeningen Cirkulær fremhæver også at det nuværende forslag til ændring af dækbekendtgørelsen ikke er en holdbar langsigtet løsning, og foreslår i stedet, at der på længere sigt bør arbejdes imod en producentansvarsordning på dækområdet.

Dækspecialisternes Landsforening, NDI Group A/S og Dækimportørforeningen nævner i deres høringsvar til Miljøstyrelsen, at der bør undersøges, hvorvidt der bør opkræves gebyr for dæk på nye og importerede køretøjer, samt at der bør opkræves gebyr på dæk købt af private gennem fx e-handel.

Kommentar:

Miljøstyrelsen anerkender at der er forskellige mulige veje for dækbekendtgørelsen i fremtiden. På nuværende tidspunkt er det dog styrelsens vurdering, at en ophævelse af ordningen ikke vil sikre, at udtjente dæk håndteres miljømæssigt hensigtsmæssigt, uden den regulering om genanvendelse og godkendelse af virksomheder der findes i dag.

Miljøstyrelsen bemærker også, at styrelsen er i gang med at undersøge hvilke udviklingsmuligheder der er for ordningens indretning, herunder om et potentielt producentansvar vil kunne indføres, og om gebyrpligten desuden bør udvides til også at omfatte dæk på nye og importerede køretøjer samt dæk solgt fx via e-handel til private. Styrelsen er dog stadig ved at undersøge, hvilke potentielle effekter sådanne initiativer vil medføre, og kan derfor for nuværende ikke kan udtale sig yderligere om sådanne ændringer.

4. Mulighed for brug af udtjente dæk til energiudnyttelse

Dækspecialisternes Landsforening, NDI Group A/S og Dækimportørforeningen foreslår i deres høringsvar til Miljøstyrelsen, at der som en midlertidig løsning i stedet gives hjemmel til, at de indsamlede dæk kan afleveres, som en alternativ energiressource til at nedbringe brugen af naturgas, olie og kul til varmeproduktion, samt ved brugen af dæk medvirke til at nedbringe CO₂ udslippet fra produktionen og nedbringe importen af forbrændingseget affald fra udlandet. Organisationerne påpeger at der også som en midlertidig løsning i stedet bør gives hjemmel til, at de indsamlede dæk ligeledes kan eksporteres til udlandet til virksomheder som forhåndsgodkendes af Miljøstyrelsen på samme vilkår som danske varme- og cementværker.

Dækimportørforeningen foreslår desuden, at Miljøstyrelsen i stedet ser på andre muligheder for behandling af udtjente dæk, som fx at neddele dækkene i væsentlig større fragmenter til brug i forskellige applikationer.

Kommentar:

Miljøstyrelsen har som led af revisionen af dækbekendtgørelsen undersøgt, hvorvidt det vil være muligt at åbne op for at udnytte udtjente dæk som energiressource for at løse de aktuelle markedsproblemer. Det er dog styrelsens konklusion, at hvis der stadig udbetales tilskud under en sådan åbning af ordningen, vil der ikke være et miljømæssigt hensigtsmæssigt incitament til genanvendelse af dæk. Hvis forbrænding af dæk, som energiressource blev inkluderet i dækbekendtgørelsen, ville det kræve en fravigelse af affaldshierarkiet. Da styrelsen ønsker, at så mange dæk som muligt genbruges eller genanvendes, er det styrelsens vurdering, at en åbning for at udnytte dæk til fx forbrænding ved cementværker ikke vil være en farbar løsning.

Miljøstyrelsen skal dog bemærke, at det allerede i dag er undtagelsesvist muligt at sende dæk til fx forbrænding, hvis der ikke er materialenyttiggørelsesmuligheder for de udtjente dæk.

Hvorvidt dæk kan udnyttes til andre miljømæssigt hensigtsmæssige formål end de allerede oplyste genanvendelsesformål i bekendtgørelsen, vil være noget, som Miljøstyrelsen vil skulle afdække, inden der kan træffes beslutning om sådanne ændringer.

5. Erhvervsstyrelsens vurdering af omkostninger for erhvervslivet, og overvæltning af omkostninger til affaldsproducenter

Dansk Bilbranche Råd og SMV Danmark fremhæver i deres høringssvar til Miljøstyrelsen, at man er uenig i Erhvervsstyrelsens vurdering af, at det ikke vil medføre meromkostninger for virksomhederne at foretage den foreslåede ændring i dækbekendtgørelsen.

Kommentar:

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at de samlede økonomiske omkostninger for virksomhederne giver en samlet lettelse/omkostning på 0 kr., hvilket Miljøstyrelsen erklærer sig enig i.

Dette skyldes, at den eventuelle omkostning, som indsamlere nu kan påføre affaldsproducenter, allerede var eksisterende forinden denne ændring, men blot opretholdt af indsamlingsvirksomhederne. Det vil sige, at der allerede eksisterede en prisstigning i værdikæden, som nu kan flyttes, fordi indsamlere har ændrede vilkår for omkostningsdækning. Samlet set er der dog ikke sket en øget stigning af omkostninger i ordningen, når der ses på ordningen i sin helhed.

De forventede omkostninger, som vil forekomme ved indsamlerens øgede pris for håndtering til affaldsproducenten, kan overvælttes videre til affaldsproducentens egne kunder. Om affaldsproducenterne vil overvælte omkostningerne for øget håndteringsomkostninger til sine egne kunder, står dog affaldsproducenten frit for.

Miljøstyrelsen fremhæver, at Erhvervsstyrelsen er den kompetente myndighed i Danmark til at vurdere omkostninger for erhvervslivet, når der sker regelændringer, der har påvirkning på erhvervslivet, og vi henviser derfor til Erhvervsstyrelsen for yderligere uddybning af deres vurdering.